

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Кафедра публічного управління та публічної служби

Проректор з навчально-педагогічної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

І.С. Чорнодід
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи антикризового управління

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Публічне управління та адміністрування**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2025

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи антикризового управління» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалаври» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Розробники: Чорнодід І.С., доктор економічних наук, професор, проректор з навчально-педагогічної роботи.

Іванов А.В., доктор філософії з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного управління та публічної служби.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

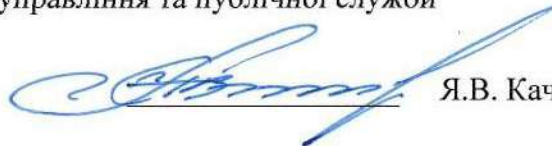

Я.В. Качан

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби

Протокол від «23» червня 2025 року № 11

Завідувач кафедри публічного управління та публічної служби

Я.В. Качан

«23» червня 2025 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету

Я.В. Журавель

«25» серпня 2025 року, протокол № 10

Схвалено науково-методичною радою Академії
Протокол від «30» серпня 2025 року № 10

Голова

І.С. Чорнодід

«30» серпня 2025 року

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин та туризму» від 12 червня 2025 року, Протокол №11, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1.1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4/4	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	Обов’язкова	
Модулів – 3	Спеціальність: D4 Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Індивідуальні завдання - (назва):		Семестр	
Загальна кількість годин – 90/90		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 90 Тижневих годин для заочної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи здобувача – 120	Освітній рівень: перший (бакалавр)	16 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		90 год.	102 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	

1.2 Пояснювальна записка

Місце: дисципліна «Основи антикризового управління» є складовою циклу професійно-практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Предмет вивчення навчальної дисципліни полягає в аналізі системи правових, організаційних і інституційних механізмів, спрямованих на запобігання та протидію корупційним проявам у публічному та приватному секторах.

Мета навчальної дисципліни: Формування науково-методологічних, світоглядно-професійних знань і теоретико-практичних навичок здобувачів вищої освіти у сфері організаційно-правових механізмів запобігання та протидії корупції публічного службовця.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Основи антикризового управління» є – ставлення професійної групи і кожного спеціаліста до запобігання корупції в цілому; - формування розуміння системи органів, що здійснюють запобігання та протидію корупції; - розвиток умінь та

навичок застосування норм права у сфері антикорупційної діяльності; - підвищення обізнаності щодо механізмів захисту викривачів корупції; - аналіз типових ситуацій з корупційними ризиками та вироблення алгоритмів правомірної поведінки.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Основи антикризового управління» є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки здобувачів за спеціальністю «публічне управління та адміністрування».

Вивчення курсу передбачає систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів:

- Вступ до фаху;
- Основи публічного управління та адміністрування;

2. Результати навчання

Навчання дисципліні забезпечує внесок у формування таких програмних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки бакалаврів:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями, зокрема у сфері публічного управління та адміністрування у соціальній сфері.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в умовах трансформацій, кризових явищ та повоєнного відновлення.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема у сфері соціального розвитку та публічного управління.

Спеціальні (Фахові) компетентності (СК)

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів, зокрема у соціальній сфері та у взаємодії з інститутами громадянського суспільства..

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів, у тому числі у сфері надання публічних і соціальних послуг.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності, з урахуванням потреб соціальної сфери та пріоритетів сталого розвитку..

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати, зокрема у сфері реалізації державної соціальної політики.

ФК12. Здатність до планування проблем розвитку територій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення соціального розвитку та європейської інтеграції України.

Очікувані результати навчання за дисципліною: (Програмні результати)

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування, зокрема у соціальній сфері.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема у сфері соціальної політики.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, у тому числі у соціальній сфері.

ПРН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування, з урахуванням потреб різних соціальних груп.

ПРН17. Уміти враховувати особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій, зокрема у контексті соціального розвитку та європейської інтеграції України.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи антикризового управління.

Тема 1. Криза як об'єкт публічного управління. Сутність та типологія криз. Поняття «криза»: етимологія, визначення, характеристики. Криза у публічному управлінні: особливості та відмінності від криз у бізнес-середовищі. Типологія криз: за сферою виникнення (економічні, політичні, соціальні, екологічні, воєнні), за тривалістю (короткострокові, довгострокові), за

масштабом (локальні, регіональні, національні, глобальні). Фази розвитку кризи: прихована, гостра, стабілізація, посткризова. Кризовий менеджмент: поняття, цілі, завдання та принципи.

Тема 2. Система та інституції антикризового управління в Україні. Основні суб'єкти антикризового управління в системі публічної влади: Кабінет Міністрів України, РНБО, центральні та місцеві органи виконавчої влади. Функції та повноваження органів державної влади у сфері антикризового реагування. Роль органів місцевого самоврядування в управлінні кризовими ситуаціями. Аналіз діяльності Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерства економіки, Міністерства внутрішніх справ, ДСНС та інших відомств у кризових умовах. Міжнародні та неурядові організації як суб'єкти антикризового управління.

Тема 3. Діагностика, прогнозування та моніторинг кризових явищ. Методи діагностики кризових явищ: аналіз індикаторів, моніторинг ключових показників, SWOT-аналіз, сценарне моделювання. Система раннього попередження: принципи та інструменти. Прогнозування криз: методи експертних оцінок, факторний аналіз, розробка сценаріїв розвитку подій. Роль інформаційно-аналітичних систем у моніторингу кризових явищ.

Змістовний модуль 2. Практичні аспекти антикризового управління в публічній сфері.

Тема 4. Розробка та реалізація стратегій та планів антикризового реагування. Принципи розробки антикризових стратегій: превентивність, гнучкість, комплексність, узгодженість. Структура та зміст антикризового плану: аналітичний розділ, план дій, комунікаційна стратегія, розподіл відповідальності. Практичні інструменти антикризового управління: дорожні карти, матриці відповідальності, чек-листи. Управління ресурсами в умовах кризи: фінансовими, людськими, матеріально-технічними.

Тема 5. Кризові комунікації у публічному управлінні. Сутність та принципи кризових комунікацій. Цільові аудиторії кризових комунікацій: населення, ЗМІ, міжнародні партнери, співробітники. Стратегії та тактики комунікації в кризових умовах: оперативність, достовірність, прозорість, емпатія. Роль керівника у кризових комунікаціях: лідерство, довіра, відповідальність. Використання соціальних мереж та нових медіа у кризових комунікаціях.

Тема 6. Людські ресурси в умовах кризи: управління, лідерство, стресостійкість. Особливості управління персоналом в кризових умовах. Роль лідера у подоланні кризи: бачення, рішучість, комунікаційні навички. Формування антикризових команд: принципи відбору, функціонал, взаємодія. Психологічна стійкість та стрес-менеджмент для публічних службовців. Етика та відповідальність публічних службовців у кризових ситуаціях.

Змістовний модуль 3. Правове регулювання та кейс-стаді

Тема 7. Правове регулювання діяльності органів публічного управління в умовах кризи. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність в умовах надзвичайного та воєнного стану (Закон України «Про правовий режим воєнного стану», «Про надзвичайний стан»). Розмежування повноважень та відповідальності органів влади в умовах надзвичайних ситуацій. Особливості бюджетного та фінансового управління в умовах кризи. Особливості публічних закупівель та тендерних процедур у кризовий період.

Тема 8. Аналіз кейсів: практичне застосування антикризових інструментів. Критичний аналіз прийнятих управлінських рішень та їх наслідків. Розробка студентами власних антикризових планів для гіпотетичних або реальних кризових ситуацій. Проведення симуляційних ігор та тренінгів.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі			
		л	П	ла б	інд	с.р.		л	с	ла б	с.р .
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади антикризового управління											
Тема 1. Криза як об’єкт публічного управління. Сутність та типологія криз.	15	2	2			11	15	1			14
Тема 2. Система та інституції антикризового управління в Україні.	15	2	2			11	15	1			14
Тема 3. Діагностика, прогнозування та моніторинг кризових явищ.	15	2	2			16	15	2	2		11
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6			50	45	4	2		39
Змістовний модуль 2. Практичні аспекти антикризового управління в публічній сфері.											
Тема 4. Розробка та реалізація стратегій та планів антикризового реагування.	15	2	2			11	15	2	2		11
Тема 5. Кризові комунікації у публічному управлінні.	15	2	2			11	15	1	1		13
Тема 6. Людські ресурси в умовах кризи: управління, лідерство, стресостійкість.	15	2	2			11	15	1	1		13
Разом за змістовим модулем 2	45	6	6			33	45	4	4		37
Змістовий модуль 3. Правове регулювання та кейс-стаді.											
Тема 7. Правове регулювання діяльності органів публічного управління в умовах кризи.	15	2	2			11	15	1	2		12
Тема 8. Аналіз кейсів: практичне застосування антикризових інструментів.	15	2				13	15	1			14
Разом за змістовим модулем 3	30	4	2			24	30	2	2		26
Усього годин	120	16	14			90	120	10	8		102

5. Теми семінарських занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Сутність та типологія криз у публічному управлінні.	2	
2	Тема 2. Інституційна архітектура антикризового управління в Україні.	2	
3	Тема 3. Діагностика, прогнозування та моніторинг криз	2	2
4	Тема 4. Розробка та реалізація антикризових планів	2	2
5	Тема 5. Кризові комунікації: стратегії та тактики	2	1
6	Тема 6. Управління людськими ресурсами в умовах кризи.	2	1
7	Тема 7. Зарубіжний досвід та інновації в антикризовому управлінні.	2	2
	Разом	14	8

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних занять та виконання домашніх завдань;
- систематика вивченого матеріалу курсу та підготовка до поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, написання есе за заданою тематикою, тощо).

№ з/п	Тема, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1.	Криза як об'єкт публічного управління. Сутність та типологія криз. (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: проаналізувати різні наукові підходи до визначення поняття "криза"; розкрити ключові характеристики кризи: непередбачуваність, швидкість розвитку, загроза для стабільності системи, високий рівень невизначеності, тиск часу, необхідність швидкого прийняття рішень; визначити основні цілі антикризового управління	11	14

2.	Система та інституції антикризового управління в Україні. (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для підготовки до семінарського заняття: розкрити поняття "системи антикризового управління"; розмежуйте поняття "повноваження" та "відповідальність" суб'єктів антикризового управління; визначити ключові інституції антикризового управління на центральному рівні)	11	14
3.	Діагностика, прогнозування та моніторинг кризових явищ. (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для підготовки до семінарського заняття: визначити, що таке діагностика кризи у публічному управлінні; вивчити методи та інструменти діагностики кризи; дослідити прогнозування криз: розробка сценаріїв та моделей; Підготовка до Модульного контролю 1)	16	11
4.	Розробка та реалізація стратегій та планів антикризового реагування. (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для підготовки до семінарського заняття: ознайомитись з поняттям та значенням антикризової стратегії та плану; ознайомитись з принципами розробки антикризової стратегії; вивчити структуру та зміст антикризового плану; дослідити практичні аспекти)	11	11
5.	Кризові комунікації у публічному управлінні. (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для підготовки до семінарського заняття: розкрити поняття та мету теоретичних засад та комунікацій; дослідити стратегії та тактики комунікації з основними цільовими аудиторіями; визначити роль керівника та нових медіа у кризових комунікаціях в умовах воєнного стану)	11	13
6.	Людські ресурси в умовах кризи: управління, лідерство, стресостійкість. (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для підготовки до семінарського заняття: ознайомитись з особливостями управління персоналом в умовах кризи; проаналізувати роль лідерства в антикризовому управлінні; зробити детальний аналіз етики та відповідальності публічних службовців у кризових ситуаціях. Підготовка до Модульного контролю 2)	11	13
7.	Правове регулювання діяльності органів публічного управління в умовах кризи. (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із загальними засадами правового регулювання кризових ситуацій; зробити детальний аналіз ключових нормативно-правових актів; ознайомитись із взаємодією та координацією в правовому полі в умовах кризових ситуацій)	11	12
8.	Аналіз кейсів: практичне застосування антикризових інструментів. (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для опанування теми, підготовка до семінарського заняття: визначити поняття кейс-стаді, критеріїв оцінки ефективності; зробити аналіз українських кейсів)	13	14

	антикризового управління: уроки та висновки. Підготовка до Модульного контролю 3)		
9.	<i>Разом</i>	90	102

7. Контрольні заходи

Поточний контроль успішності засвоєнням здобувачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час семінарських занять, оцінювання виконання здобувачами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння здобувачем певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу здобувачів. Підсумковий контроль здійснюється у формі *екзамену*.

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)			Загалом
		Модуль I	Модуль II	Модуль III	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	6 (2 бали за пару)	6 (2 бали за пару)	4 (2 бали за пару)	16
2.	Активність на практичних заняттях	15 (5 балів за 1пару)	15 (5 балів за 1пару)	10 (5 балів за 1пару)	40

3.	Модульний контроль	6	6	4	14
4	Екзамен				30
Разом					100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – 5 балів за заняття.

Присутність на лекціях та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється у 2 бали. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

2. Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюються у співвідношенні: 2 бали за усі правильні відповіді до кожної теми модулю.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

3. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен – до 30 балів*. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)			Загалом
		Модуль I	Модуль II	Модуль III	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	6 (2 бали за пару)	6 (2 бали за пару)	4 (2 бали за пару)	16
2.	Активність на практичних заняттях	5 (5 балів за 1пару)	5 (5 балів за 1пару)	5 (5 балів за 1пару)	15

3.	Модульний контроль	6	6	4	14
4.	Індивідуальне завдання				25
4	Екзамен				30
Разом					100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – *5 балів за заняття*.

Присутність на лекціях та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється у *2 бали*. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

2. Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюються у співвідношенні: *2 бали* за усі правильні відповідні до кожної теми модулю.

3. Індивідуальне завдання передбачено для здобувачів заочної форми навчання. А саме, здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та презентації доповіді на одну із запропонованих тем в рамках вивчення дисципліни. **ІЗ** оцінюється *до 25 балів*.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролю, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен – до 30 балів*. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання

Індивідуальне завдання передбачено для здобувачів заочної форми навчання, а також, може бути використане здобувачами денної форми навчання, які не набрали необхідну кількість балів під час вивчення курсу «Організаційно-правові засади запобігання корупції». Здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та оформлення презентації доповіді на одну із запропонованих тем.

Орієнтовні теми індивідуального завдання з дисципліни «Організаційно-правові засади запобігання корупції»:

1. Поняття та сутність антикризового управління в публічному секторі.
2. Типи криз в органах державної влади та їх характеристики.
3. Ключові етапи антикризового управління: від діагностики до відновлення
4. Управління ризиками як інструмент попередження кризових ситуацій.
5. Антикризове стратегічне планування в публічному управлінні.
6. Система державного управління в умовах надзвичайних ситуацій.
7. Кризове управління в умовах війни та гуманітарних катастроф.
8. Роль органів місцевого самоврядування у подоланні криз.
9. Ефективна комунікація під час криз у державному управлінні.
10. Зарубіжний досвід антикризового управління: порівняльний аналіз.

11. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності.
12. Психологічні аспекти управління персоналом під час кризи.
13. Соціальні наслідки кризових явищ та шляхи їх пом'якшення.
14. Антикризове управління в системі охорони здоров'я.
15. Етика та доброчесність як чинники стабільного управління.
16. Використання ІТ-рішень в антикризовому адмініструванні.
17. Управління інформаційною безпекою в кризових умовах.
18. Сценарне планування як інструмент підготовки до можливих криз.
19. Децентралізація та її вплив на антикризове управління.
20. Публічна політика реагування на пандемії.
21. Моніторинг соціальних ризиків у публічному управлінні.
22. Роль громадянського суспільства в антикризовому реагуванні.

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, методичні рекомендації для виконання практичних робіт, ілюстративні матеріали (слайди); додаткові навчальні, навчально-методичні, наукові матеріали, законодавчі та нормативно-правові акти для вивчення дисципліни, тестові завдання для модульного контролю, підсумкові екзаменаційні тестові завдання.

9. Методи навчання та форми оцінювання

При викладанні дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- МН1 – словесний метод (лекція, проблемне викладання, дискусія, співбесіда тощо)
- МН3 – стимулювання та мотивація навчання (зацікавлення у навчанні і відповідальності)
- МН4 – письмовий, усний, практичний контроль та самоконтроль
- МН6 – самостійна робота і робота під керівництвом викладача (аспект управління навчанням)
- МН7 – наочні (презентація, ілюстрація, демонстрація, спостереження)
- МН8 – практична робота (практичні та семінарські заняття, розрахункові, тренінги, тренінги навичок, творчі завдання, есе, графічні, технічні)
- МН9 – робота з навчально-методичною літературою та науково-публіцистичними джерелами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання та захист реферату)
- МН11 – ситуацій, метод «прес», робота в парах
- МН14 – проєктів, кейс-метод, моделювання
- МН17 – брейнстормінг (мозковий штурм), ігрові (дидактична гра, ділові ігри, імітаційні ігри)

Словесні і наочні використовуються під час лекцій, семінарів та інструктажів. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Перед проведенням семінарських занять викладачем проводиться інструктаж.

Під час проведення семінарських занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; здобувачами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

Робота в малих групах використовується з метою активізації роботи здобувачів при проведенні семінарських і практичних занять.

Семінар-дискусія (круглий стіл) передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки використовуються для розв'язання складних завдань за дуже обмежений час. Суть його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Кейс-метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Форми оцінювання

Оцінювання здобувачів відбувається за наступними формами оцінювання:

- ФО1 – за спостереження, аналіз результатів виконання самостійних завдань та практичних робіт
- ФО2 – за тестові завдання
- ФО3 – аналіз відповідей під час заліків та іспитів
- ФО6 – за публічний захист
- ФО7 – за зміст і форму презентації результатів виконаних завдань та досліджень
- ФО8 – за участь у науково-практичних заходах
- ФО9 – за розв’язання завдань на прикладі реальних об’єктів (кейс-ситуації, ділові ігри, тренінги тощо)
- ФО10 – за комплексність звіту (есе, презентація доповіді, тощо)
- ФО11 – за роботу в команді

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна система	Оцінка ECTS	Оцінка за національною системою
		екзамен, диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке криза та як вона проявляється в системі управління?
2. У чому полягає сутність антикризового управління?
3. Які бувають види криз за масштабами, тривалістю та природою походження?
4. Які етапи розвитку кризи ви знаєте?
5. Що таке життєвий цикл кризи?
6. Які чинники призводять до виникнення криз у публічному управлінні?
7. Яка мета антикризового управління в державному секторі?
8. Назвіть основні принципи антикризового управління.
9. Які інструменти діагностики кризових ситуацій застосовуються в управлінні?
10. Що таке сценарний аналіз і як він використовується для прогнозування криз?
11. Яку роль відіграє стратегічне планування у подоланні криз?
12. Що таке тактичне антикризове управління?
13. Як здійснюється оцінка ризиків у кризовому менеджменті?
14. У чому полягає різниця між ризиком і кризою?
15. Які методи управління ризиками ви знаєте?
16. Яка роль державних органів у запобіганні кризовим ситуаціям?
17. Які функції виконує кризовий менеджер у публічному управлінні?
18. Як формується антикризова команда в органах влади?
19. Що таке кризова комунікація і як вона впливає на стабільність?
20. Як засоби масової інформації впливають на управління кризами?

22. Які є моделі прийняття управлінських рішень у кризових умовах?
23. Як впливає невизначеність на процес управлінського рішення?
24. Що таке реінжиніринг в антикризовому управлінні?
25. Які особливості антикризового управління в умовах війни чи надзвичайного стану?
26. Як здійснюється соціальний супровід в період кризи?
27. У чому полягає роль місцевого самоврядування в кризовому реагуванні?
28. Які етичні норми мають дотримуватись в антикризовому управлінні?
29. Як запобігти адміністративним помилкам у кризових ситуаціях?
30. Що таке адаптивне управління в умовах кризи?
31. Яка роль цифрових технологій у кризовому адмініструванні?
32. Як міжнародні організації впливають на антикризові процеси в Україні?
33. Які приклади ефективного антикризового управління можна навести з української практики?
34. Які висновки варто зробити після аналізу конкретних кейсів антикризового управління?

11. Навчальні ресурси

Основна рекомендована література

Інформаційні ресурси:

1. Конституція України: <https://zakon.rada.gov.ua>;
2. Бодров В.Г., Денисюк О.М. та ін. Антикризове управління в умовах сталого розвитку. Навчальний посібник. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2018. 352 с.
3. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>;
4. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000 № 1550-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>;
5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI, Закон України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>;
6. Петров О.В., Гончарук В.В. Антикризове управління. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 288 с.;
7. Приходько В.М., Білошицький С.С., Шаров Ю.П. та ін. Управління кризовими ситуаціями та надзвичайними станами. Навчальний посібник. Київ: НАДУ, 2016. 320 с.;
8. Ситник Й.С. Публічне адміністрування в умовах кризи. Монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2017. 210 с.
9. Офіційний вебсайт Президента України: <https://www.president.gov.ua/>
10. Вебсайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС): <https://www.dsns.gov.ua/>
11. Урядовий портал (Кабінет Міністрів України): <https://www.kmu.gov.ua/>
12. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки: <https://spravdi.gov.ua/>
13. Урядовий портал (Кабінет Міністрів України): <https://www.kmu.gov.ua/>

Міжнародні акти

1. Sendai Framework for Disaster Risk Reduction (2015–2030) URL: https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030-0?utm_source=chatgpt.com;
2. Женевські конвенції про захист жертв війни (1949 р.) та Додаткові протоколи до них (1977 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
3. Конвенція про оперативне оповіщення про ядерну аварію (МАГАТЕ, 1986 р.) URL: https://www.google.com/search?q=https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_067%23Text
4. Конвенція про транскордонний вплив промислових аварій (ЄЕК ООН, 1992 р.) URL: https://www.google.com/search?q=https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_984%23Text
5. Сендайська рамкова програма зі зменшення ризику лих на 2015–2030 роки (ООН, 2015 р.) URL: <https://www.undrr.org/implementing-sendai-framework/what-sendai-framework>

6. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998 р.), URL: https://www.google.com/search?q=https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588%23Text
7. Резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки ООН, URL: <https://www.google.com/search?q=https://www.un.org/ru/documents/>
8. Рішення Європейського Парламенту та Ради про Механізм цивільного захисту ЄС, URL: <https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu>